

SỰ BIẾN ĐỔI NHÀ Ở TRUYỀN THỐNG NGƯỜI CHĂM H'ROI, KHU VỰC PHÚ YÊN DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HÓA

Võ Hoàng Vũ ^{1,2}, Bùi Thị Hiếu ¹

¹ Khoa Kiến trúc, Trường Đại học Khoa học, ĐH Huế

² Khoa Kiến trúc, Trường Đại học Xây dựng Miền Trung

Email: vohoangvu@muce.edu.vn, hieuhuy81@gmail.com

Ngày nhận bài: 13/01/2022; ngày hoàn thành phản biện: 22/3/2021; ngày duyệt đăng: 4/4/2022

TÓM TẮT

Nhà ở truyền thống người Chăm H'roi, khu vực Phú yên, với những đặc trưng nổi bật về mặt kiến trúc, nghệ thuật trang trí và hàm chứa những giá trị về mặt lịch sử văn hóa, bản sắc truyền thống, là những di sản có giá trị. Tuy nhiên, trải qua nhiều biến động của lịch sử, sự phát triển kinh tế - xã hội, sự gia tăng dân số, tái định cư, sự buông lỏng trong quản lý quy hoạch phát triển kiến trúc nhà ở, và đặc biệt là vấn đề đô thị hoá đã và đang làm cho kiến trúc nhà ở người Chăm H'roi thay đổi cả về bố cục sân vườn, hình thức kiến trúc và công năng sử dụng... Hình ảnh kiến trúc nhà ở truyền thống đây bản sắc của người Chăm H'roi cũng vì thế mà đang dần mai một, mất đi. Nghiên cứu dưới đây nhằm đánh giá thực trạng sự biến đổi nhà ở người Chăm H'roi, khu vực Phú yên trong bối cảnh của quá trình đô thị hóa thông qua phương pháp khảo sát thực địa (chụp ảnh, đo vẽ, phỏng vấn...) và phương pháp đối chiếu, so sánh. Nghiên cứu là cơ sở cho việc đề xuất những định hướng và giải pháp nhằm bảo tồn thích ứng.

Từ khóa: Chăm H'roi, nhà, biến đổi, bảo tồn...

TRANSFORMATIONS OF TRADITIONAL HOUSES OF H'ROI CHAM PEOPLE IN PHU YEN AREA UNDER THE IMPACT OF THE URBANIZATION

Vo Hoang Vu^{1,2}, Bui Thi Hieu¹

¹ University of Sciences, Hue University

² Central University of Civil Engineering

Email: vohoangvu@muce.edu.vn, hieuhuy81@gmail.com

ABSTRACT

With characteristics of architecture, decorative arts, history, culture, and traditions, the traditional houses of H'roi people in Phu Yen area are considered valuable heritages. However, the housing architecture of Cham H'roi residents alters in terms of garden layouts, architectural form, and usability after several historical upheavals, socio-economic developments, population growth, resettlement, the laxity of the management of planning and development of housing architecture, and especially the issues of urbanization. The image of the H'roi Cham traditional houses, imbued with national cultural identity, is gradually disappearing. Based on field surveys (photography, measuring and drawing the current situation, interview...) and comparative methods, this study aims to assess the current status of housing changes of the Cham H'roi in Phu Yen area in the context of urbanization. Thus, it will serve as the basis for proposing orientations and solutions for adaptive conservation.

Keywords: Cham H'roi, house, transformation, conservation

Võ Hoàng Vũ sinh ngày 09/01/1992 tại Phú Yên. Năm 2015, ông tốt nghiệp Kiến trúc sư tại trường Đại học Kiến trúc TP.HCM. Năm 2021, ông hoàn thành chương trình thạc sĩ chuyên ngành Kiến trúc tại trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Hiện nay ông là giảng viên khoa Kiến trúc trường Đại học Xây dựng Miền Trung.

Lĩnh vực nghiên cứu: Kiến trúc nhà ở truyền thống. Áp dụng công nghệ trong đào tạo Kiến trúc sư.

Bùi Thị Hiếu sinh ngày 29/08/1981 tại Huế. Năm 2004, bà tốt nghiệp Kiến trúc sư tại trường Đại học Kiến Trúc Hà Nội. Năm 2010, bà hoàn thành chương trình thạc sĩ, hợp tác giữa trường Đại học Kiến trúc Hà Nội và trường Đại học Kiến trúc Toulouse, Pháp. Năm 2014, bà lấy bằng tiến sĩ chuyên ngành Kiến trúc của trường Đại học Kiến Trúc Grenoble, Pháp. Hiện bà công tác giảng dạy tại khoa Kiến trúc, trường Đại học khoa học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Kiến trúc nhà ở, Thiết kế đô thị, Bảo tồn di sản và Phát triển bền vững.